

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528)

Ефективна ЕКОНОМІКА

Дніпровський державний
аграрно-економічний
університет

Видавництво ТОВ «ДКС-центр»

Ефективна економіка № 5, 2017

УДК: 336.71

В. В. Зубова,

*викладач кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки
Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, м. Харків*

Т. О. Шевченко,

*студентка економічної кібернетики та прикладної економіки
Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, м. Харків*

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

V. V. Zubova,

Teacher, V.N. Karazin Kharkiv National University, Kharkov

T. O. Shevchenko,

Student, V.N. Karazin Kharkiv National University, Kharkov

THE ANALYSIS OF KEY INDICATORS OF DEVELOPMENT THE BANKING SYSTEM OF UKRAINE

У статті проаналізовані основні показники розвитку банківської системи України. Досліджені основні проблеми функціонування банківського сектору. Проведений аналіз динаміки активів банків, стан кредитного та депозитного ринків. Визначені загальні перспективи розвитку вітчизняної банківської сфери.

The key indicators of development of the banking system of Ukraine were analysed. The basic problems of the banking sector, the dynamic of bank assets, the credit and deposit markets were investigated. The general prospects of the domestic banking sector were identified.

Ключові слова: банк, банківський сектор, банківські активи, кредитний ринок, депозитний ринок, ключові показники розвитку банківської системи.

Keywords: bank, banking, bank assets, the credit market, the deposit market, key indicators of development the banking system.

Актуальність теми. Банківська система є однією із важливих складових фінансового ринку. Для стабільного розвитку економіки будь-якої країни, необхідна досконалість і дієвість її функціонування. Цілковитій реструктуризації економіки та стабілізації розвитку може сприяти лише надійна та розвинена банківська система.

Політична та економічна криза, що продовжується останніми роками в Україні, значно послабила і стан банківської системи країни. Тому саме в період нестабільного розвитку необхідним і надзвичайно актуальним питаннями є оцінка стану банківської системи та виявлення основних тенденцій розвитку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження теоретичних та прикладних аспектів розвитку банківської системи України опубліковані в працях таких зарубіжних вчених, як Д. Даймонд [1-2], П. Роуз [3], С. Фрост [4], Р.Чаркхем [5]. Серед вітчизняних науковців, котрі займалися вивчення стабільного розвитку банківської системи варто відзначити дослідження А.А. Кузнецової [6], О.Д. Вовчака [6], В. Возняк [7], І.В. Грановської [8], І.О. Лютого [9-10], В.В. Вітлінського [11-12] і і.н.

Не зважаючи на достатню кількість публікацій, що присвячені проблематиці розвитку банківської системи, загальний рівень розвитку залишається низьким, ринок банківських послуг – не досконалим, що потребує подальших досліджень із зазначеної проблематики.

Формулювання цілей статті. Базуючись на статистичних даних про розвиток банківської системи на сучасному етапі та результатах досліджень науковців, основна мета статті – проведення якісного аналізу стану розвитку банківської

системи та розробка доцільних пропозицій щодо її покращення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для виявлення основних недоліків функціонування банківської системи України (в подальшому в тексті – БСУ), необхідно дослідити особливості її становлення та розвитку.

В цілому, розвиток БСУ розпочався з моменту прийняття Закону України «Про банки і банківську діяльність» [14], який на даний момент існує в редакції № 1736-VIII від 15.11.2016.

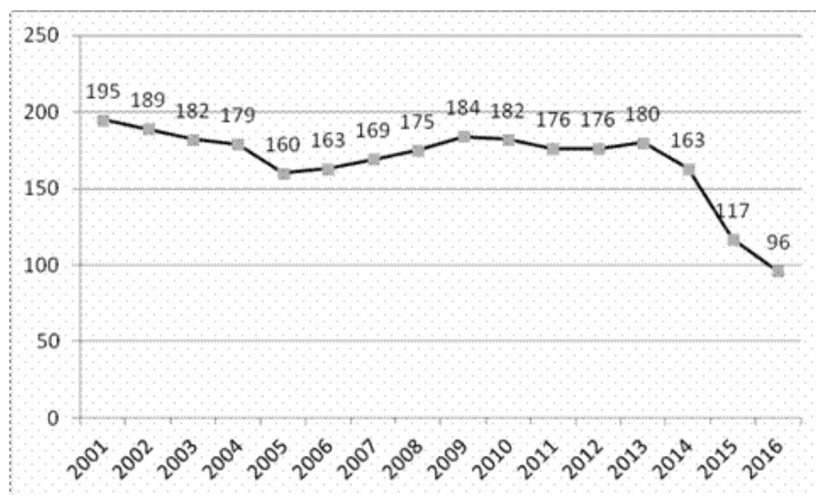
В основу функціонування БСУ покладені загальнодовизнані принципи банківської діяльності у світі, зокрема:

- дворівнева структура, чітке функціональне розмежування між банками першого та другого рівнів;
- функціонування банків другого рівня на комерційних засадах та на договірних відносинах з клієнтурою;
- ліквідація монополії держави на банківську справу, можливість створення комерційних банків різних форм власності;
- організація державного контролю і нагляду за банківською діяльністю і покладення цього завдання на центральний банк;
- незалежність центрального банку від державних органів виконавчої влади;
- формування загальносистемної інфраструктури забезпечення банківської діяльності [9, с.2].

Попри певне покращення макроекономічної ситуації в Україні в 2016 році та її подальше поліпшення в 2017 році, ризик БСУ залишається одним із найвищих у світі. Ключовими чинниками високих фінансових та операційних ризиків для українських банків є, як і раніше, напружена ситуація на Сході, а також політична нестабільність. Окрім цього, банківська система України зазнає високого боргового тягаря, якому в 2018 році має бути здійснено суттєві виплати за зовнішнім боргом, і високого рівня боргового навантаження корпоративного сектора, у якого близько 80% боргу в іноземній валюті.

Згідно з Глобальним рейтингом конкурентоспроможності, стабільності української банківської системи найгіршою в світі. Так, за даними 2014-2015 років [15] за критерієм стабільності банківської системи (Soundness of banks) українська банківська система посідала 140-е місце, а в новому звіті за 0016-2017 роки [16] – 139 позицію, (для порівняння - в 2012-2013 році [17] Україна займала 142 сходинку).

За даними щорічних звітів НБУ [18-33] кількість працюючих в Україні банків, без урахування неплатоспроможних, на 1 січня 2017 року склало 96, що на 21 фінустанову менше, ніж на кінець 2015 року, 39 з 96 працюючих фінустанов - банки з іноземним капіталом.

Рис. 1. Кількість працюючих банків в Україні станом на 31 грудня

Джерело: складено автором на основі [18-33]

Внаслідок значних обсягів докапіталізації ряду банківських установ в структурі власності БСУ відбувались деякі перегрупування. В 2016 році структура власності активів банківської системи України була представлена наступним чином:

- банки з приватним українським капіталом склали близько 35%,
- банки іноземних банківських груп – 34%,
- державні банки – 31%.

Станом на 01.01.2017 р: банки з приватним українським капіталом складають близько 44%, банки іноземних банківських груп – 49%, державні банки – 7%.

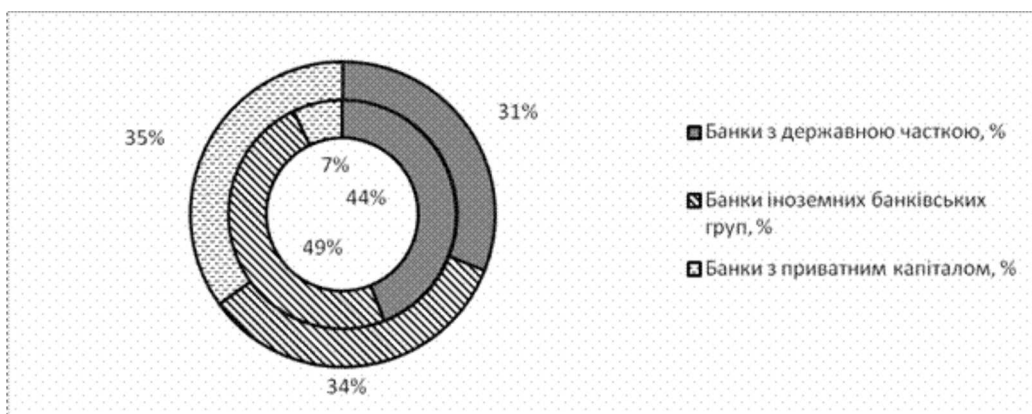

Рис. 2. Порівняльний аналіз структури банківських установ станом на 01.01.2016 р. та 01.01.2017 р.

Джерело: складено автором на основі [25]

Активи українських працюючих банків на початок 2016 склали 1,254 трлн. грн., а станом на 1 квітня 2017 року – 1,266 трлн. грн. (протягом року активи збільшилися на 0,012 трлн. грн., або на 0,95%). Динаміка зміни обсягу активів станом на 1 число кожного кварталу протягом 2016-2017 років наведена в табл. 1.

Таблиця 1.
Динаміка зміни обсягу активів

Показник	01.01.2016	01.04.2016	01.07.2016	01.10.2016	01.01.2017	01.04.2017
Активи, млн. грн	1254385,24	1299062,55	1260616,75	1275943,36	1256298,62	1266028
Активи в іноземній валюті, млн. грн	581701	631405	587271	589414	519058	496909
Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями), млн. грн	1571411,32	1624323,44	1572028,36	1603643,91	1737271,86	1739345
з них: нерезиденти, млн. грн	197021,422	218091,887	193063,18	198567,25	190663,866	194831
Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями) в іноземній валюті, млн. грн	799842	868812	810330	822503	788253	756726

Джерело: складено автором на основі [25]

Сумарний збиток банківського сектора України за підсумками 2016 року, з урахуванням фінансових результатів платоспроможних і неплатоспроможних банків, склав 160,1 млрд. грн. Збиток платоспроможних банків на 1 січня 2017 року склав 158,482 млрд. грн., неплатоспроможних - 1,661 млрд. грн. Збиток діючих банків в грудні 2016 року скоротився в 4,3 рази. Із 96 діючих банків України станом на січень 2017 року 63 одержали прибуток на загальну суму 10,817 млрд. грн., а 33 банки спрацювали зі збитками на загальну суму 169,299 млрд. грн. [34].

Найбільший прибуток за підсумками 2016 року одержали АТ «Райффайзен Банк Аваль», ПАТ «СІТІБАНК», АТ «ОТП БАНК», ПАТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК», ПАТ «ІНГ Банк Україна», АТ «ОЦАДБАНК», ПАТ «ПУМБ», АТ «ПРОКРЕДИТ БАНК», АБ «УКРГАЗБАНК», ПАТ «КРЕДОБАНК» [34].

Таблиця 2.
Рейтинг найбільших прибуткових банків (станом на 1 січня 2017 року)

Банк	Прибуток після оподаткування, тис. грн	Усього активів, тис. грн	Усього зобов'язань, тис. грн	Усього власного капіталу, тис. грн
АТ "Райффайзен Банк Аваль"	3820643,75	55999734,51	45927656,97	10072077,54
ПАТ "СІТІБАНК"	1437499,31	19459670,36	17360499,50	2099170,86
АТ "ОТП БАНК"	962009,82	24831464,20	22271469,66	2559994,54
ПАТ "КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК"	807786,18	29895180,30	27419546,43	2475633,86
ПАТ "ІНГ Банк Україна"	791102,93	17358490,67	13620497,95	3737992,72
АТ "ОЦАДБАНК"	468168,75	210099278,11	195166730,20	14932547,91
ПАТ "ПУМБ"	367010,51	44552607,75	40504312,33	4048295,42

АТ "ПРОКРЕДИТ БАНК"	300647,89	12117205,40	10854579,65	1262625,75
АБ "УКРГАЗБАНК"	293681,41	53681057,71	48691710,56	4989347,14
ПАТ "КРЕДОБАНК"	263676,33	11004497,62	9916716,67	1087780,95

Джерело: складено автором на основі [34]

Структура найбільш збиткових банків за результатами 2016 року представлена в таблиці 3.

Таблиця 3.
Рейтинг найбільших збиткових банків (станом на 1 січня 2017 року)

Банк	Збиток після оподаткування, тис. грн	Усього активів, тис. грн	Усього зобов'язань, тис. грн	Усього власного капіталу, тис. грн
ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК"	-135309076,29	220017620,55	207353196,71	12664423,85
ПАТ "УКРСОЦБАНК"	-10366698,98	41800096,86	28983148,68	12816948,18
ПАТ "ВТБ БАНК"	-6320415,98	20640072,15	17245341,89	3394730,25
ПАТ "Промінвестбанк"	-4227140,85	34323896,47	29174475,50	5149420,97
ПАТ "АЛЬФА-БАНК"	-4094772,78	38953914,17	35642190,08	3311724,09
ПАТ "СБЕРБАНК"	-2817967,50	48355810,80	44633470,82	3722339,98
АТ "БМ БАНК"	-1759159,15	1752468,33	1036713,94	715754,39
АТ "Укресімбанк"	-1011106,50	160303832,26	155044113,68	5259718,58
АТ "УкрСиббанк"	-993967,84	45367424,58	41263367,57	4104057,01
ПАТКБ "ПРАВЕКС-БАНК"	-588380,40	4403518,36	3275852,65	1127665,71

Джерело: складено автором на основі [34]

Розвиток кредитного ринку України можна охарактеризувати наступними показниками (табл. 4). Показники 2015 та 2016 років відображені без врахування коригуючих річних проводок, у тому числі за результатами зовнішнього аудиту НБУ.

Таблиця 4.
Основні показники розвитку кредитного ринку України

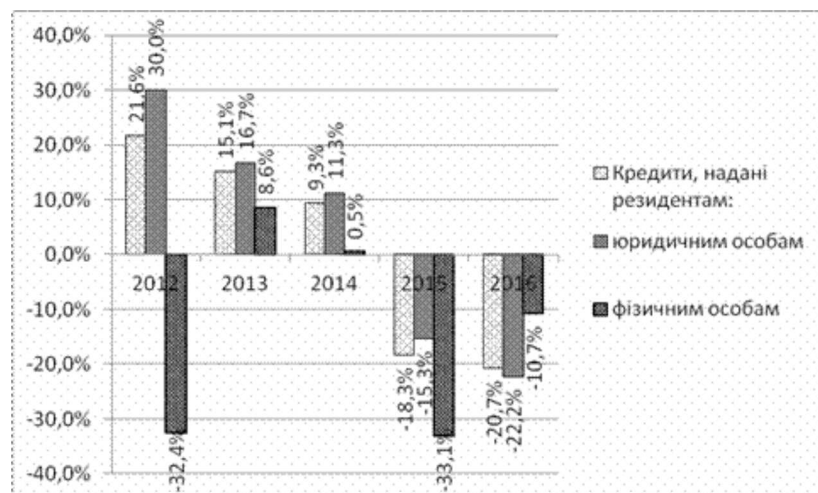
Показник	2011		2012		2013		2014		2015		2016
	млрд. грн	питома вага, %	млрд. грн	питома вага, %	млрд. грн	питома вага, %	млрд. грн	питома вага, %	млрд. грн	питома вага, %	млрд. грн
Кредити, надані резидентам:	571,0	100,0	694,4	100,0	799,2	100,0	873,6	100,0	714,0	100,0	566,5
<i>в т.ч.</i>											
юридичним особам	431,3	75,5	560,8	80,8	654,1	81,8	727,8	83,3	616,4	86,3	479,4
фізичним особам	197,8	34,6	133,6	19,2	145,1	18,2	145,8	16,7	97,6	13,7	87,1

Джерело: складено автором на основі [20-25]

Обсяг наданих кредитів з 2011 року з рівня 571,0 млрд. грн. зменшився до рівня 566,5 млрд. грн. (-0,7%). У структурі зобов'язань банків протягом досліджуваного періоду питома вага кредитів, наданих юридичним особам коливалася від рівня 75,5% (2011 рік) до 86,3% (2015 рік).

Частка залишків по кредитах, наданим фізичним особам, скоротилися до рівня 87,1 млрд. грн. (показник 2016 року) порівняно з 197,8 млрд. грн. (показник 2011 року), що у відсотковому співвідношенні складає -55,96%.

На рис. 3. відображено динаміку темпів приросту кредитів, наданих банками резидентам України.

Рис. 3. Темпи приросту кредитів, наданих банками резидентам України

Джерело: складено автором на основі [20-25]

Щодо темпів приросту кредитів, наданих банками резидентам України, то протягом 2012-2014 років відбулося

поступове уповільнення темпів кредитування. Темп приросту обсягу кредитування становив у 2012 році – 21,6%, а в 2016 – 10,7%. Основною причиною цього є скорочення ресурсної бази інших депозитних корпорацій (банків) внаслідок продовження процесу зменшення обсягів коштів в рамках банківської системи.

Темпи приросту кредитів юридичних осіб мають схожу тенденцію з показниками кредитів, наданих резидентам. Темпи приросту кредитів, наданих фізичним особам, в 2016 році сповільнилися на 10,7% (в 2012 році показник темпів приросту порівняно з аналогічним попереднім періодом становив –32,4%). В 2013 та 2014 роках спостерігався процес активізації кредитування фізичних осіб, але в вже в 2015 році відбулося різке скорочення (–33,1%), що пов'язано з різким погіршенням загального фінансово-економічного стану фізичних осіб в країні.

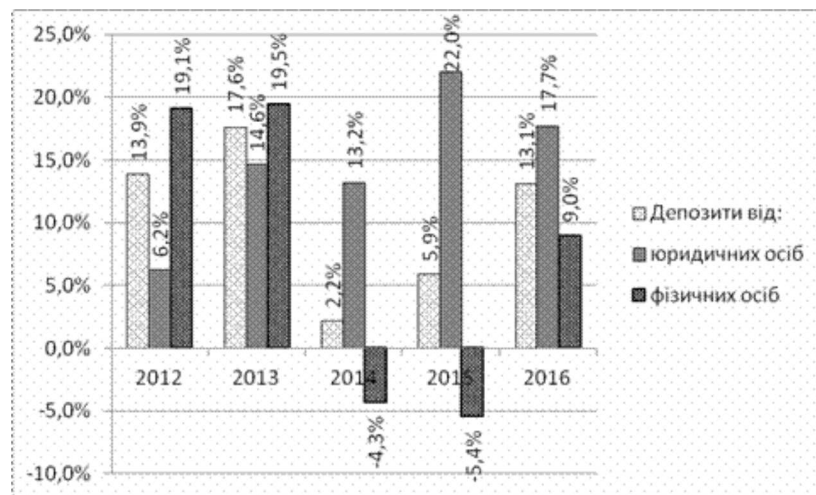
Проаналізуємо основні показники розвитку депозитного ринку України (табл. 5).

Таблиця 5.
Основні показники розвитку ринку депозитів в Україні

Показник	2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	млрд. грн	питома вага, %	млрд. грн	питома вага, %	млрд. грн	питома вага, %	млрд. грн	питома вага, %	млрд. грн	питома вага, %	млрд. грн	питома вага, %
Депозити від:	524,9	100,0	597,6	100,0	702,9	100,0	718,2	100,0	760,3	100,0	860,0	100,0
в т.ч.												
юридичних осіб	214,4	40,8	227,7	38,1	261,0	37,1	295,5	41,1	360,5	47,4	424,2	49,3
фізичних осіб	310,5	59,2	369,9	61,9	441,9	62,9	422,7	58,9	399,8	52,6	435,8	50,7

Джерело: складено автором на основі [20-25]

Обсяг депозитів, залучених у резидентів, збільшився з 310,5 млрд. грн. до рівня 435,8 млрд. грн., тобто на 125,3 млрд. грн. (на 40,35%). Починаючи з 2011 року динаміка обсягу депозитів від фізичних осіб є висхідною, за виключенням показника 2015 року, який становив 399,8 млрд. грн. Стабільне зростання обсягу депозитів від фізичних осіб свідчить про підвищення довіри до суб'єктів української банківської системи.

Рис. 4. Темпи приросту депозитів, залучених у резидентів України

Джерело: складено автором на основі [20-25]

Темпи приросту загального обсягу депозитів поступово збільшувалися протягом всього досліджуваного періоду, в той час як темпи приросту депозитів від фізичних осіб значно сповільнилися в 2014 та 2015 роках, що свідчить про зменшення довіри до емітентів БСУ. Слід зазначити, що в 2016 році відбулося загальне покращення стану ринку депозитних послуг, про що свідчать відповідні темпи приросту (13,1% для загального ринку депозитів, 17,7% для депозитів юридичних осіб, 9,0% для депозитів фізичних осіб).

Варто зазначити, що за підсумками 2016 року чисті активи банківської системи України збільшилися несуттєво. Їх обсяг станом на 01.01.2017 р. відповідав 1,256 млрд. грн. проти 1,254 млрд. грн. на початок року. Одним з ключових чинників коливання обсягу активів банківської системи в досліджуваному періоді виступала динаміка курсу національної валюти, поряд із виведенням частини комерційних банків з ринку, рухом клієнтських коштів та скороченням кредитних портфелів. Високий вплив коливання курсу національної валюти на обсяг активів БСУ пояснюється значною часткою активів в іноземній валюті в загальному обсязі (41,8% станом на початок 2017 року).

Проведений аналіз стану сучасної БСУ та опрацювання наукових праць В. Возняка [8], І. Грановської [9], Д. Пирогова [35], О. Шайди [36] і М. Швайка [37] дозволили виділити такі основні проблеми розвитку БСУ:

- невисокий рівень капіталізації комерційних банків, що знижує стабільність банків;
- зниження ліквідності банків;
- слабка диференціація банківських послуг – при досить значній кількості комерційних банків спектр та обсяги послуг залишаються обмеженими;
- висока вартість банківських послуг при низьких доходах населення, в результаті чого зменшується кількість потенційних користувачів банківськими послугами;
- високий рівень залежності від іноземних позик і значна частка іноземного капіталу в структурі капіталу банківської

системи;

- наявність значної кількості ризиків банківської діяльності;
- втрата банками довіри населення, наслідком чого є зменшення мобілізації фінансових ресурсів банками;
- недосконала система захисту вкладів громадян;
- недостатній рівень кваліфікації менеджерів і спеціалістів та брак досвіду кадрового персоналу.

Висновки. В цілому, для підвищення ефективності та вдосконалення функціонування БСУ необхідно здійснити наступний комплекс заходів:

- підвищити рівень капіталізації банків через залучення додаткового акціонерного капіталу шляхом розробки банками планів щодо підвищення рівня капіталізації, стимулювання капіталізації прибутку, удосконалення методики розрахунку обсягів і нормативів регуляторного капіталу та нормативів ризику;
- підвищити показники ліквідності банків шляхом удосконалення інструментарію регулювання ліквідності й перегляду нормативів ліквідності;
- підвищити рівень консолідації банків шляхом підвищення якості та конкурентоспроможності банківських послуг;
- створити систему реагування на виникнення системного ризику для банківської системи в цілому, котра включала б в себе механізми щоденного моніторингу стану БСУ.

В цілому, в даній статті проведений аналіз основних показників розвитку банківської системи України, виявлено основні проблеми розвитку та запропоновано напрями вирішення цих проблем. Аналіз стану вітчизняного банківського сектору дав змогу виявити основні проблеми, вирішення яких сприятиме підвищенню фінансової стійкості та надійності банківського сектору

Література.

1. Diamond D. W., Dybvig P. H.. Bank Runs, Deposit Insurance, and Liquidity. *Journal of Political Economy*, 1983, 91 (5): pp. 401–419.
2. Diamond D. W., Dybvig P. H.. Bank Runs, Deposit Insurance and Liquidity. *Federal Reserve Bank of Minneapolis Quarterly Review*, 2000, 24 (1): pp. 14-23.
3. Роуз, П.С., Банковский менеджмент: Предоставление финансовых услуг : пер. с англ. / П.С. Роуз ; Под общ.рук. М.В. Белова, др. – Москва : Дело, 1997. – 743 с. – На рус. яз. - ISBN 5-7749-0048-7.
4. Фрост С. М. Настольная книга банковского аналитика. – М.: Баланс Бизнес Бук, 2006.
5. Посібник для членів спостережних рад / Д.Чаркхем, Д.О'Майна, М.Стенсрадг, А.Лисенко.- К.: Міжнародна фінансова корпорація, 2006.- 315с.
6. Кузнецова, А.Я. Інвестиційна та інноваційна діяльність: Монографія // О.С.Кузьмін, С.В.Князь, Н.В.Тувакова, А.Я.Кузнецова; за наук. ред. проф., д-ра екон. наук О. Є. Кузьміна. – Львів: Львів. банк. ін-т НБУ, 2003. – 233 с.
7. Вовчак, О.Д., Кредит і банківська справа / О.Д.Вовчак, Н.М.Рушишин, Т.Я.Андрейків. - К.: Знання, 2008. – 564 с.
8. Возняк В. Проблеми та перспективи розвитку банківської системи в Україні [Електронний ресурс] / В. Возняк // Сучасні тенденції фінансового ринку 2011. – Режим доступу: <http://libfor.com/index.php?newsid=282>.
9. Грановська І.В. Особливості становлення та розвитку банківської системи в Україні [Електронний ресурс] / І.В. Грановська // Економічний вісник університету: зб. наук. праць. – 2011. – № 17/2. – Режим доступу: www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum.
10. Лютий, І.О. Валютна політика та перспективи входження України в міжнародне економічне співтовариство: Монографія / І.О.Лютий. - К.: Курс, 2000. – 324с.
11. Лютий, І.О. Податки на споживання в економіці України: Монографія / І.О.Лютий, А.Б.Дрига, М.О.Петренко. – К.: Знання, 2004. – 378с.
12. Вітлінський, В.В. Аналіз, оцінка і моделювання економічного ризику / В.В.Вітлінський. — К.: Деміур, 1996. — 212 с.
13. Вітлінський, В.В. Економічний ризик і методи його вимірювання: Підручник / В.В.Вітлінський, С.І.Наконечний, О.Д.Шарапов. — К.: ІЗМН, 1996. — 400 с.
14. Про банки і банківську діяльність : Закон України: від 07.12.2000 р. № 872-ХІІ [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
15. Глобальний індекс конкурентоспроможності 2014-2015. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2014-15.pdf.
16. Глобальний індекс конкурентоспроможності 2016-2017. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.nmi.is/media/338436/the_global_competitiveness_report_2016-2017.pdf.
17. Глобальний індекс конкурентоспроможності 2012-2013. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2012-13.pdf.
18. Річний звіт Національного банку України за 2001 рік [Електронний ресурс] / Департамент статистики та звітності Національного банку України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
19. Річний звіт Національного банку України за 2002 рік [Електронний ресурс] / Департамент статистики та звітності Національного банку України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
20. Річний звіт Національного банку України за 2011 рік [Електронний ресурс] / Департамент статистики та звітності Національного банку України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
21. Річний звіт Національного банку України за 2012 рік [Електронний ресурс] / Департамент статистики та звітності Національного банку України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
22. Річний звіт Національного банку України за 2013 рік [Електронний ресурс] / Департамент статистики та звітності Національного банку України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
23. Річний звіт Національного банку України за 2014 рік [Електронний ресурс] / Департамент статистики та звітності Національного банку України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
24. Річний звіт Національного банку України за 2015 рік [Електронний ресурс] / Департамент статистики та звітності

Національного банку України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.

25. Річний звіт Національного банку України за 2016 рік [Електронний ресурс] / Департамент статистики та звітності Національного банку України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
26. Річний звіт Національного банку України за 2003 рік [Електронний ресурс] / Департамент статистики та звітності Національного банку України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
27. Річний звіт Національного банку України за 2004 рік [Електронний ресурс] / Департамент статистики та звітності Національного банку України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
28. Річний звіт Національного банку України за 2005 рік [Електронний ресурс] / Департамент статистики та звітності Національного банку України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
29. Річний звіт Національного банку України за 2006 рік [Електронний ресурс] / Департамент статистики та звітності Національного банку України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
30. Річний звіт Національного банку України за 2007 рік [Електронний ресурс] / Департамент статистики та звітності Національного банку України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
31. Річний звіт Національного банку України за 2008 рік [Електронний ресурс] / Департамент статистики та звітності Національного банку України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
32. Річний звіт Національного банку України за 2009 рік [Електронний ресурс] / Департамент статистики та звітності Національного банку України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
33. Річний звіт Національного банку України за 2010 рік [Електронний ресурс] / Департамент статистики та звітності Національного банку України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
34. Показники фінансової звітності банків України [Електронний ресурс] / Департамент статистики та звітності Національного банку України. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.

References.

1. Diamond, D. W. and Dybvig, P. H. (1983), “Bank Runs, Deposit Insurance, and Liquidity”, *Journal of Political Economy*, vol. 91 (5), pp. 401–419.
2. Diamond, D. W. and Dybvig, P. H. (2000), “Bank Runs, Deposit Insurance and Liquidity”, *Federal Reserve Bank of Minneapolis Quarterly Review*, vol. 24 (1), pp. 14–23.
3. Rose, P.S. (1997), *Bankovskij menedzhment: Predostavlenie finansovyh uslug* [Banking Management: Provision of financial services], Delo, Moscow, Russia.
4. Frost, S.M. (2006), *Nastol'naja kniga bankovskogo analitika* [Handbook of the bank analyst], Balance Business Book, Moscow, Russia.
5. Charkham, D. O'Mayna, D. Stensrad, M. Lisenko, A. (2006), *Posibnyk dlia chleniv sposterezhyh rad* [The Bulletin for the Members of the Contradictory Rads], International Finance Corporation.
6. Kuzmin, O.Ye. Knyaz, S.V. Tuvakova, N.V. Kuznetsova, A.J. (2003), *Investytsijna ta innovatsijna diial'nist'* [Investment and Innovation], Lviv. bank. Inst NBU, Lviv, Ukraine.
7. Vovchak, O.D. Ruschysyn, N.M. Andreykiv, T.Ya. (2008), *Kredyt i bankivs'ka sprava* [Credit and Banking], Znannia, Kiev, Ukraine.
8. Wozniak B. (2011), “Problems and prospects of the banking system in Ukraine”, available at: <http://libfor.com/index.php?newsid=282>, (Accesses 27 April 2017).
9. Granovskaya, I.V. (2011), “Features of formation and development of the banking system in Ukraine”, *Economic Journal University: Coll. Science. Works* [Online], vol. 17/2, available at: www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum, (Accesses 27 April 2017).
10. Liutyi, I.O. (2000), *Valiutna polityka ta perspektyvy vkhodzhenia Ukrainy v mizhnarodne ekonomichne spivtovarystvo* [Monetary policy and the prospects for Ukraine's entry into the international economic community], Kurs, Kiev, Ukraine.
11. Liutyi, I.O. Dryha, A.B. Petrenko, M.O. (2004), *Podatky na spozhyvannia v ekonomitsi Ukrainy: Monohrafiia* [Taxes on consumption in the economy of Ukraine: Monograph], Znannia, Kiev, Ukraine.
12. Vitlinsky, V.V. (1996), *Analiz, otsinka i modeliuвання ekonomichnoho ryzyku* [The analysis, assessment and modeling of economic risk], Demir, Kiev, Ukraine.
13. Vitlinsky, V.V. Nakonechnyj, S.I. Sharapov, O.D. (1996), *Ekonomichnyj ryzyk i metody joho vymiriuvannia: Pidruchnyk* [Economic risk and methods of measurement: Textbook], IZMN, Kiev, Ukraine.
14. The Verchovna Rada of Ukraine (2000), The Law of Ukraine “On Banks and Banking”, available at: <http://www.rada.gov.ua>. (Accessed 1 May 2017).
15. The World Economic Forum (2014), “Global Competitiveness Report”, available at: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2014-15.pdf, (Accessed at 02 May 2016).
16. The World Economic Forum (2017), “Global Competitiveness Report”, available at: http://www.nmi.is/media/338436/the_global_competitiveness_report_2016-2017.pdf, (Accessed at 02 May 2017).
17. The World Economic Forum (2012), “Global Competitiveness Report”, available at: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2012-13.pdf, (Accessed at 02 May 2017).
18. The Department of Statistics and Reporting National Bank of Ukraine (2001), “The annual report of the National Bank of Ukraine for 2001 year”, available at: <http://www.bank.gov.ua>, (Accessed 03 May 2017).
19. The Department of Statistics and Reporting National Bank of Ukraine (2002), “The annual report of the National Bank of Ukraine for 2002 year”, available at: <http://www.bank.gov.ua>, (Accessed 03 May 2017).
20. The Department of Statistics and Reporting National Bank of Ukraine (2011), “The annual report of the National Bank of Ukraine for 2011 year”, available at: <http://www.bank.gov.ua>, (Accessed 03 May 2017).
21. The Department of Statistics and Reporting National Bank of Ukraine (2012), “The annual report of the National Bank of Ukraine for 2012 year”, available at: <http://www.bank.gov.ua>, (Accessed 03 May 2017).
22. The Department of Statistics and Reporting National Bank of Ukraine (2013), “The annual report of the National Bank of Ukraine for 2013 year”, available at: <http://www.bank.gov.ua>, (Accessed 03 May 2017).

23. The Department of Statistics and Reporting National Bank of Ukraine (2014), "The annual report of the National Bank of Ukraine for 2014 year", available at: [http:// www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua), (Accessed 03 May 2017).
24. The Department of Statistics and Reporting National Bank of Ukraine (2015), "The annual report of the National Bank of Ukraine for 2015 year", available at: [http:// www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua), (Accessed 03 May 2017).
25. The Department of Statistics and Reporting National Bank of Ukraine (2016), "The annual report of the National Bank of Ukraine for 2016 year", available at: [http:// www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua), (Accessed 03 May 2017).
26. The Department of Statistics and Reporting National Bank of Ukraine (2003), "The annual report of the National Bank of Ukraine for 2003 year", available at: [http:// www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua), (Accessed 03 May 2017).
27. The Department of Statistics and Reporting National Bank of Ukraine (2004), "The annual report of the National Bank of Ukraine for 2004 year", available at: [http:// www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua), (Accessed 03 May 2017).
28. The Department of Statistics and Reporting National Bank of Ukraine (2005), "The annual report of the National Bank of Ukraine for 2005 year", available at: [http:// www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua), (Accessed 03 May 2017).
29. The Department of Statistics and Reporting National Bank of Ukraine (2006), "The annual report of the National Bank of Ukraine for 2006 year", available at: [http:// www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua), (Accessed 03 May 2017).
30. The Department of Statistics and Reporting National Bank of Ukraine (2007), "The annual report of the National Bank of Ukraine for 2007 year", available at: [http:// www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua), (Accessed 03 May 2017).
31. The Department of Statistics and Reporting National Bank of Ukraine (2008), "The annual report of the National Bank of Ukraine for 2008 year", available at: [http:// www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua), (Accessed 03 May 2017).
32. The Department of Statistics and Reporting National Bank of Ukraine (2009), "The annual report of the National Bank of Ukraine for 2009 year", available at: [http:// www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua), (Accessed 03 May 2017).
33. The Department of Statistics and Reporting National Bank of Ukraine (2010), "The annual report of the National Bank of Ukraine for 2010 year", available at: [http:// www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua), (Accessed 03 May 2017).
34. The Department of Statistics and Reporting National Bank of Ukraine (2016), "Indicators of financial statements of banks Ukraine", available at: [http:// www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua), (Accessed 08 May 2017).

Стаття надійшла до редакції 10.05.2017 р.

Брошу

ТОВ "ДКС Центр"